

bb. 68./a belföldi.....folyt/p

51. légszűrők
52. népművészek
53. kulturális napok
54. a balaton védelméért
55. czeizek györgy kiállítása
56. képzőművészeti kiállítás
57. békegyűlések
58. időjárásjelentés
59. „majd holnap,,
60. vendégjáték
61. hangversenyévad befejezése
62. holland kórus
63. orgonahangverseny
64. ha:ndel oratórium
65. goldmark emlékhangverseny
66. szerkv. figy.
67. sajtótájékoztató
68. hírjegyzék

/mti/

-.-

21.20/p

-48-

v é g e

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: halasi györgy
deregán gábor

2200
K

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.008/x

Belföldi hírek

k e d d

bb. 1. tizenhét városban husz títi nyári egyetem

i/kj/rj bc dg

1980. május 13.

még néhány hét és megnyitják kapuikat a títi idei első nyári egyetemei: az ismeretek szerzését kellemes környezetben biztosító programokra május 31-ig jelentkezhetnek az érdeklődők.

az idén 17 város ad otthont a 20 rendezvénynek, közülük elsőként - június 23-tól - a kecskeméti óvodapedagógiai nyári egyetem fogadja hallgatóit. az első sorban hazai érdeklődők részére összeállított előadásorozatok az óvodai nevelő munka feladataival foglalkoznak, s elemzik az értelmi képességek fejlesztésének, az óvodai oktatásnak és nevelésnek a pszichológiai problémáit. ugyancsak magyar résztvevőket vár salgótarjánban az ifjuság, 80 rendezvény. a július 2-án kezdődő kurzus a tömegkommunikációnak az ifjuságra gyakorolt hatását, értékrend-alakító szerepét vizsgálja. a hallgatók megismerkednek a tömegkommunikációs kutatóközpont tevékenységével, legfrissebb eredményeivel is.

/folyt.köv./

-1-

bb. 1. / tizenhét városban... 1. folyt./rj

második alkalommal ad otthont - külföldieknek szánt programmal - két nyári egyetemnek a főváros. az állam és jogtudományi nyári egyetemen - június 30. és július 12. között - a magyar népköztársaság jogrendszerének néhány, nemzetközileg is érdeklődésre számot tartó kérdéséről tanulmányozhatják az érdeklődők, s tájékoztatást kapnak a kgst-integráció jogi összefüggéseiről is. a közgazdasági nyári egyetemen - augusztus 4-től 16-ig - országunk gazdasági életének, gazdaságpolitikájának és - irányítási rendszerének fő kérdéseivel ismerkedhetnek a hallgatók.

a környezetvédelemmel foglalkozik az a soproni nyári egyetem, amelynek magyar nyelvű szekcióját július 11- és 19. a német nyelvűt pedig július 19. és 25. között rendezik meg. a „diákok”, többek között előadásokat hallgatnak meg a nemzetközi környezetvédelmi együttműködésről, a világ erdeinek helyzetéről, a környezeti ártalmakról, a vizek szennyeződéséről és védelméről, és megismerkedhetnek a városnak és környékének nevezetességeivel, kulturájával.

a külföldiek körében változatlanul nagy az érdeklődés a balatoni nyári egyetem iránt: eddig több mint száz külföldi jelentette be részvételi szándékát. a vendégek a program szerint előadásokat hallgatnak meg a balaton kialakulásáról, földtörténetéről, élővilágáról, környezetbiológiai problémáiról, s megismerkednek a balaton vidékének történelmi emlékeivel, szépségeiben bővelkedő tájaival is.

ujdonságot ígér a győri üzemszociológiai nyári egyetem. a július 14-e és 26-a között - ezuttal első ízben - megrendezendő kurzuson előadások hangzanak el az üzemről, mint társadalmi képződményről, a munkaerő hatékony alkalmazásáról, a vállalati magatartás különböző típusairól és szociológiai filmek bemutatása, vitája egészíti ki a programot.

két helyen pécsen és harkányban fogadja hazai és külföldi hallgatóit a pécsi barátságai nyári egyetem: július 24-től a mecsekújvári város, augusztus 5-től a dél-baranyai fürdőhely ad otthont a rendezvénynek. mindkét egyetem sokoldalúan foglalkozik gazdasági, társadalmi, politikai életünkkel, és bemutatja kapcsolatainkat más országokkal. több speciális foglalkozást is szerveznek: ezek sorában pécsen első alkalommal kerül sor a kisplanetáriumi vezetők európai találkozására.
/mti/

-.
-2-

wv
12

bb. 4. csillagvizsgálót építenek a tatabányai szocialista brigádok

ráb /rj kzd dg

1980. május 13.

nagy teljesítményű csillagvizsgálót készítenek társadalmi munkában a város fiataljainak a tatabányai szénbányák és a komárom megyei állami építőipari vállalat szocialista brigádjai. a brigádok „ajándékát”, az épülő új uttorház tetején alakítják ki. a székesfehérvári könnyűfémű tervei alapján a szénbányák központi műhelyében dolgozó szentgyörgyi mihály szocialista brigádja már elkészítette a 6 méter átmérőjű és 3 méter magas kupolát, a komép dolgozói pedig végleges helyére emelték a csillagvizsgálót. a helyszíni szereléseket olyan ütemben végzik, hogy szeptemberben átadhatják rendelkezésükre az új létesítményt. /mti/

-.
--

bb. 2. tatarozás, felújítás fővárosi mozikban

i/jok/rj bc dg

1980. május 13.

megkezdődött a főváros legújabb filmszínházának műszaki átadása kelenföldön. a budapesti művelődési központhoz tartozó minden igényt kielégítő, 400 férőhelyes mozi előreláthatólag július 1-től fogadja majd a látogatókat.

a főmo műszaki főosztályának ezekben a hónapokban a fővárosi mozik felújítása bőven ad munkát. már az év eddig eltelt időszakában is eredményeket könyvelhettek el: a kiemelt mozik kategóriájába tartozó corvin részleges felújítását például üzemszünet nélkül oldották meg. az évenként egy millió nézőt fogadó, népszerű filmszínház erkélyén a páholy és a zsöllye üléseit kellemes fotelakkal cserélték ki, s az előcsarnokban az épület stílusához igazodó modern, réz-üveg kombinációjú világítótesteket helyeztek el.

/folyt.köv./

-3-

bb. 2. / tatarozás... 1. folyt./rj

a másik patinás premier-filmszínház, az uránia viszont nem „ussza meg”, kényszerpihenő nélkül, bár az eredetileg tervezett teljes felújítás csak részben valósul meg. a programban ugyanis szerepelt a mozi festése is: ezt csak az országos szakipari vállalat szakemberei vállalták volna, legkevesebb egyéves leállásra kárhoztatva az urániát. erre azonban csak akkor kerülhet sor, ha a jelenleg zárva tartó, nagyobb befogadóképességű fővárosi mozik valamelyike ismét fogadja a látogatókat. így a június-júliusra tervezett munkálatok során csak a rendkívül rossz állapotban lévő székeket váltják fel vadonatúj ülésekkel, s egyidejűleg új padlóburkolatot fektetnek le.

több helyütt a fűtés megoldatlansága, illetve a kazánház teljes felújítása miatt hiányoznak a csalogató plakátok, fényképek a mozik vitrinjeiből. az ugocsában például a belső építészeti és épületgépészeti felújítással párhuzamosan modern, gáztüzeléses fűtőberendezést szerelnek. egyidejűleg a nézőtér átalakítása és modernizálása is elkerülhetetlenné vált; az új kazánház kialakításához ugyanis a nézőtérből kerítették el helyet. a sortávolságot is növelik a kényelmes elhelyezés érdekében. így az eddigi 416 ülőhely 305-re csökken, az év utolsó negyedében kinyitó ugocsában.

zárva van a diadal és a zrinyi mozi is. az előbbiben új kazánházat építenek. a munkával előreláthatólag a nyár végére elkészülnek s a diadal ősszel ismét fogadja vendégeit. ezzel szemben a zrinyi csak a jövő évben tárja ki kapuit. addig eltűntetik a pincéből a hagyományos tüzelőszervezetet, s a nézőtér megfelelő hőmérsékletéről földgáz fűtéssel gondoskodnak.

átmenetileg ugyan kinyitott a bethlen ám teljes gépházfelújítás nélkül a következő télen sem üzemelhet. a mozi alatti pincében ugyanis állandóan magasán áll a talajvíz s ezt a helyzetet a ház gazdája, a vii. kerületi ikv ez idáig nem tudta megszüntetni.

bár a metró építésével párhuzamosan folynak a munkálatok a váci uti kossuth moziban - ez idő tájt a földépités és a nézőtér kialakítása jelenti a tennivalókat -, csak 1981-ben tervezik a vendégek fogadását. sokkal bizonytalanabb az immár tíz éve kényszerpihenőt tartó vörösmarty mozi sorsa. a felújításra váró, s évekig a metró felvonulási területként is szolgált épület tulajdonosa, a viii. kerületi ikv ez idáig nem adta meg a hozzájárulást a munkálatok elkezdéséhez. az ikv csak abban az esetben mondana igent, ha a főmo nemcsak a mozi, hanem az egész ház generáltatarozásának költségeit is magára vállalná. az ügy jelenleg holtponton van, kedvező döntést a fővárosi tanácstól várnak. /mti/

-4-

bb. 3. tanfolyam amatőr fotósoknak

i/gl/rj pp dg

1980. márcus 13.

az országban első ízben indít stúdiót amatőrök számára a fővárosi fotó vállalat. a tanfolyamokon kiváló fotóművészek és szakemberek foglalkoznak majd az érdeklődőkkel. a stúdió címe: budapest, xix. kerület, vöröshadsereg útja 53. a tanfolyamra jelentkezni lehet minden főfotó műteremben és a főfotó ügyfélszolgálati irodáján. /mti/

--

bb. 5. kooperáció helyett saját kivitelezés - új festősor az ikarus móri gyárában

zsi/rj kz dg

1980. május 13.

második festősor kialakításával évente 4 millió forintot takarítanak meg az ikarus móri gyárában. az autóbusz üléslábak és egyéb fémalkatrészek kétszínű festését ugyanis eddig külső vállalatokra bízták, ami tetemes időkieséssel és szállítási költséggel járt. a műszakiak tervei alapján a tmk lakatos brigádja szerelte fel az újabb elektrosztatikus festősort, amellyel 15 perc alatt megoldhatják a festődében szincserélést. mivel a festék beégetést közös kemencével oldják meg. az új technológia lényeges energiamegtakarítással is jár. /mti/

--

bb. 6. rizsvetés repülőgépről

tób/rj kz dg

1980. május 13.

a szeszélyes időjárás miatt megkéstek a rizs vetésével a dél-alföldi gazdaságok. áprilisban és májusban szentes határában - csongrád megye legnagyobb rizstermelő táján - 110 millimétert meghaladó csapadék hullott. annyira átázott a talaj, hogy szántóföldi gépekkel nem tudnak dolgozni. az idő viszont most már sürget, mert a rizs hosszú tenyészidejű növény, a további várakozás bizonytalanná tenné a termés beérését, be-takarítását. ezért a szentesi termál tsz-ben a hagyományostól eltérő megoldáshoz folyamodtak! nem földi gépekkel vetnek, hanem repülőgépről szórják a magot a vízzel árasztott területre, vagyis a szokásos földbevetés helyett úgynevezett felületi vetést alkalmaznak. a gazdaság szakemberei biznak benne, hogy a tervezett 400 hektáron egy hét alatt földbe juttatják a vízi gabona magját. máskor is vetettek már repülőgépről, ami szükségmegoldás ugyan, de - rendkívüli esetekben, mint az idén is - hasznos módszer. /mti/

-5-

bb. 7. külföldi vendégek a szegedi szabadtéri játékok idei operaelőadásain

dén/ká/rj dg

1980. május 13.

kiváló hazai énekeseink mellett, több külföldi vendégművész-szel is találkozik a közönség a szegedi szabadtéri játékok idei operaelőadásain. a szereplőkkel most befejeződött szerződésük szerint július 20-án, 25-én és 27-én verdi falstaff-jának előadásain az ismert görög karmester, karolosz trikolidisz vezényli majd a zenekart. a horváth zoltán rendezte operában két romániai művész: kriza ágnes és kónya lajos kolozsvári énekes is fellép.

augusztus 1-én, 3-án és 9-én bizet carmenjének előadásain escamilót a kijevei opera baritonistája, ivan ponomarenko énekl. /mti/

..-

bb. 8. a kenőolaj gazdaságosabb felhasználásáért - kísérleti intézet és termelészövetkezetek együttműködése

bév/ká/rj dg

1980. május 13.

hasznosítási szerződést kötött a magyar ásványolaj és földgázkísérleti intézet, valamint a veszprém megyei termelészövetkezetek területi szövetsége. a megállapodás értelmében a megye közös gazdasági megvásárolják és hasznosítják a szikométer néven szabadalmaztatott műszert. az újdonság olyan mérésekre alkalmas, amely alapján megállapítható a belső égésű motorok kenőolajának cserélési ideje. a mérésekkel elkerülük az olajpazarlást. a kutató intézet munkatársai szerint az előírásokhoz képest gyakran 40-50 százalékkal meghosszabbítható az olajcserék ideje, ehhez azonban az olaj minőségének rendszeres ellenőrző mérésére van szükség.

a hasznosítási szerződés szerint a kutatók veszprém megye mezőgazdasági nagyüzemeiben bemutatják a műszer használatát. /mti/

..-

-6-

bb. 9. májusi fűvön a csipkés kuty

kör/4rj ká dg

1980. május 13.

a szokatlanul zord tavaszi időjárás miatt a szokásosnál később, ezekben a napokban hajtották ki nyári szállására a csipkés kuty lipicai csikóménest. a tiszta vérű tenyésztett, egy-három éves lipicai csikók a származási helyüknek megfelelő környezetben, sziklás, nehéz hegyi terepen nevelődnek viszontagságokat jól tűrő, igénytelen, mindam mellett kecses járásu lovakká.

a sport-, kocsis- és igáslónak egyformán alkalmas lipicai csikók közül megközelítőleg hetvenet tartanak természetes körülmények között a nyári karámban. a csikóménest rendszeresen járatták csikósok a bükkü ösvényeken. /mti/

..-

bb. 10. kukoricatörés tavasszal

tób/ej ká dg

1980. május 13.

még be sem fejeződött a szántó földeken a kukorica vetése, a gabonatermesztési kutató intézet szegedi növényházában már hozzáfogtak a betakarításhoz: töröik a csöveket. a magot még az év elején vetették el és most telt, szép egészséges csöveket szednek. egy kukoricatörzs, vagy ugynevezett vonal előállítására legalább 6-7 évet vesz igénybe, s ezt a hosszadalmas időt rövidítik meg az üvegházi termesztés közbeiktatásával.

a tetszés szerint szabályozható hőmérsékletű, páratartalmu és megvilágításu növényházban optimális körülmények között mintegy 900 kukoricatörzset neveltek fel. ezek közül a legjobb tulajdonságokkal rendelkezők magját szaporítják tovább, ültetik ki még májusban a szabadföldi kísérleti parcellákba.

/folyt.köv./

..7-

bb. 10. kukoriciatörés... 1. folyt./rj

a tudományos kutatók fontos feladatuknak tartják új, rövid tenyészidejű hibridek előállítását. éppen az 1980-as esztendő bizonyítja, hogy szükség van a rövid tenyészidejű fajták termesztési arányának növelésére. a szeszélyes tavaszi időjárás miatt ugyanis már egy hetes késésben vannak a vetők, s a nyár és az ősz ugyancsak tartogathat még megtelepetést. sok év tapasztalatai intenek arra, hogy még az ország déli, napfényben általában bővelkedő vidékein sem szabad 170 napnál hosszabb tenyészidejű fajtákat termelni. /mti/

-.-

bb. 11. juhász gyula szobor makón

dén/ká/rj dg

1980. május 13.

makó új szoborral gazdagodott: a juhász gyula egészségügyi és kertészeti szakközépiskola épülete előtt állították fel a névadó szobrát, humenýánszky jolán alkotását. a fővárosban élő művész mészkőből véste a költő mellszobrát. juhász gyula emlékéért az iskolában életére és munkásságára vonatkozó fényképek és más dokumentumok is őrzik. /mti/

-.-

bb. 12. istenséget ábrázoló kerámiadény

end/kz/rj dg

1980. május 13.

régészeti szenzációnak számító leletet találtak az ideai első ásások alkalmával a szolnoki damjanich jános múzeum régészei: a tiszai vasútállomás mellett feltárt őskori hulladékgyűjtőből egy nagyarcos kerámiadény maradványát emelték ki. készítésének idejét a régészek az időszámításunkelőtti 3000 körüli évekre becsülik. a feltevések szerint a nagyméretű élelemtároló edény használat közben megsérült, elvesztette szent jellegét, ekkor kitörték belőle az arcot és egy speciális gödörbe helyezték el.

a jelenség nem ismeretlen a régészek előtt. a korai görög civilizáció idején hasonlóképpen jártak el. ha a templomban megsérült egy szobor, a most előkerült csaknem teljes épségben megmaradt isten-arcot a múzeum műhelyében restaurálják.

a régészek a tiszai lelőhelyen, újabb ritka leletek reményében, folytatják a feltárást. /mti/

-.-

-8-

bb. 13. előregyártott zsaluzóanyag, automata üveg- és vasvágó gépson - korszerű ipari háttér az építkezések gyorsítására

náb/kz/rj dg

1980. május 13.

a hazai építőipar legkorszerűbb üvegvágó berendezését helyezték üzembe a komárom megyei állami építőipari vállalatnál. a különleges berendezés a hatalmas, 3-4 méter magas üvegtáblákat vízszintes és függőleges irányban is automatikusan szabja, a beprogramozott méretre. alkalmazásával mentesítik a munkásokat a súlyos üveglapok mozgatásától, s ugyanakkor gazdaságosabban oldják meg az építkezésekhez szükséges sok ezer négyzetméter üvegtábla feldarabolását. vágás közben ugyanis légpárnán lebeg az üveg, s így minimális a törés, a selejt.

a termelékeny berendezés egyik fontos láncszeme annak a programnak, amelynek keretében megteremtik az építkezések helyszíni ipari háttérét. a vállalat saját erőből, hitelből és állami támogatással növeli a szerelő- és szakipari teljesítőképességét. a többi között új ácsüzemet építettek, ahol kevesebb élőmunka ráfordítással megoldották a zsaluzóanyagok előregyártását is. a súlyos vasidomok méretre vágására új technológiai-gépsort helyeztek üzembe. a 12 darabból álló berendezéssorral gyorsabb és termelékenyebbé tették az új épületekhez szükséges nyílászárók és egyéb vasszerkezeti elemek előregyártását. a vashajlító üzemben automata kengyelhajlító géppel javították a termelékenységét - létszám emelése nélkül. ugyancsak az élőmunka helyettesítésére több nagy teljesítményű munka- és szállítógépet vásároltak. megteremtik a víz- s fűtőszelvények anyagok előregyártásához is a feltételeket.

a korszerű ipari háttér kialakításával, a szerelő- és szakipari teljesítményének jelentős növelésével tervszerűbb lesz a lakásépítés, kisebb idővesztéssel dolgozhatnak az építő- és szerelőbrigádok. /mti/

-.-

7.40 rj

-9-

8.40 rj

bb. 14. eredményes magyar-ndk növénynemesítés

i/jf/rj pp dg

1980. május 13.

Jó példáját adják az országok közötti mezőgazdasági tudományos együttműködésnek a magyar és az ndk-beli növény-nemesítők, akik legujabb eredményként - közös munkával jó hozamu, a nagyüzemi gazdálkodás szempontjából igen előnyös tulajdonságokkal rendelkező kukorica-hibrideket állítottak elő.

A szegedi gabonatermesztési kutató intézet és az ndk-beli bernburgi gabonanemesítő intézet háromvonalas, magas genetikai értékű hibridet nemesített ki, amelyet két évig vizsgáltak a két ország közötti közös program keretében. A beke-elnevezésű hibrid az országos kísérletsorozatban is helyet kapott. A tudományos kutatók szerint az együttes munkával kifejlesztett hibrid 6-7.5 százalékkal termett többet, mint a kísérleti kontrollban szereplő fajta. Külön előnye, hogy szára igen szilárd, ez azért lényeges, mert a betakarításnál számos kukorica-fajta és hibrid a termés súlya alatt, illetve a betakarító gép nyomásának engedve valósággal összerogy, és ez növeli a termés kiesést. Egyéb tekintetben is előnnyel termeszthető: például az ugynevezett beltartalmi értéke is jobb az átlagos korai érésű kukoricáknál.

A hibrid az ndk-ban már az elmúlt évben állami elismerést kapott. A baráti országban várhatóan széles körben elterjesztik, mégpedig úgy, hogy vetőmagját - a jobb termőhelyi adottságok miatt - magyarországon állítják elő. Hazánkban ez a fajta szintén lehetőségeket kap majd a termesztésben. 1980-ban újabb ellenőrzésnek teszik ki és várhatóan a következő években mint silónövényt alkalmazják a hazai fajtaválaszték bővítésére, a nagyüzemi takarmányozás javítására. /mti/

--

bb. 15. egy hét múlva nyit a tavaszi bnv-eddig mintegy 100 ezer jegyet vásároltak elővételben

i/sb/rj pp dg

1980. május 13.

A tavaszi bnv-n kiállításra szánt korszerű termékek, áruk mintegy 70 százaléka már megérkezett a kőbányai vásárközpontba, ahol teljes erővel disztik, csinosítják kiállítási standokat, hogy egy hét múlva, május 21-én, a nyitáskor már minden készen fogadja a látogatókat.

/folyt.köv./
7.50 rj

-10-

bb. 15. / egy hét múlva... 1. folyt./rj

A hivatalos vagy kollektív bemutatóval résztvevő kiállítók-nak már valamennyi áruja megérkezett, s néhány napon belül elfoglalják kijelölt helyüket az egyéni kiállítók is.

A leendő látogatók munkahelyei is készülnek a nemzetközi szakvásár áruajánlatának szervezett megtekintésére, a tapasztalatgyűjtésre, ennek érdekében eddig a vállalatok, szövetkezetek és a különböző intézmények elővételben mintegy 100 ezer belépőjegyet vásároltak dolgozóknak; tulnyomó része-csaknem 70 ezer- szakmai jegy. Az elővétel megkönnyítésére a budapesti közlekedési vállalat mintegy 20 ezer jegyet vett át a hungexpo-tól, s a forgalmi csomópontokon, a végállomásokon várhatóan szerdától megkezdte az árusítást. Hasonlóképpen az ibusz budapesti és vidéki irodái is felkészültek a szakvásári programokra, a bnv megnyitására a kőbányai vásárközpontban csaknem 40 pénztárt állítanak fel az elővételt elmulasztó látogatók jegyvásárlásainak gyors kielégítésére. A belépőjegyek ára változatlan. A vidékiek ezuttal is igénybe vehetik a máv 33 százalékos utazási kedvezményét.

A vásáron nagy teret szentelnek a szakmai programoknak. Így a nemzetközi seregszemle kilenc napjából öt alkalommal május 22-én, 23-án, 26-án, 27-én és 28-án szakmai napot rendeznek, amikor a délelőtti 10 órai nyitástól délután 2 óráig csak a szakmai jeggyel rendelkezők léphetnek be a vásárterületre. Ezekben a napokon a nagyközönség délután 2-től 6-ig tekintheti meg a bemutatókat, szombaton és vasárnap azonban egész napon át rendelkezésükre áll a kőbányai vásárközpont.

A szakmai programok, előadások, tanácskozások, filmvetítések lebonyolítását segíti a k-jelű épületben berendezett nagy konferencia központ, amely négy nyelvű közvetítésre alkalmas tolmácsberendezéssel és öt különböző tárgyalóteremmel áll az érdekeltek rendelkezésére. A vásárlátogatók ellátására ismét berendezkedik az expo étterem, a karcagi birkaacsárda, a dunakömlödi halászcacsárda s a parasztcacsárda és ezen kívül hat pavilonban és a vásárterület legforgalmasabb helyein büfék, bisztrók, presszók állnak a vendégek szolgálatára. /mti/

--

7.55 rj

-11-

840
rj

bb. 16. thyle ulenspiegel - a körszínház idei műsorán

i/me/rj dg

1980. május 13.

a körszínház 22. évadjára készülnek a thália színházban: a hét elején megkezdtek az idei nyári produkció, a thyle ulenspiegel színpadi változatának próbáit. a darab bemutatója július 4-én lesz a városligeti színpadon, s hetente négy estén: csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap játsszák majd. augusztus 3-ig 20 előadást tartanak.

az olvasópróba után kazimir károly, igazgató elmondta: a körszínház a fennállása óta eltelte több mint két évtizedben az ógörög művektől a modern művekig különböző műfajú és stílusú darabok színhelye volt. az utóbbi években, figyelembevéve a szabadtéri játékok és a többi nyári színházi rendezvények jellegét, műfaját, a közönség igényét, sajátos műfaj előadására specializálódott: más-más népek kevésbé ismert kultúráját mutatták be, eposzt és legendát, szerelmi történeteket vittek színre.

- a thyle ulenspiegel, az ^{az} ulenspiegel - miként mi flamandosan nevezzük- a körszínházi produkcióknak abba a sorába tartozik, amelyikbe a petruska, a karagöz, az ezeregy éjszaka, színházi népművészeti alkotásaink sorát gyarapítja. thyle ulenspiegel, a bolondoskedvű, bátor, leleményes, mestereivel csufoló vándorlegény elpusztíthatatlan figura, minden korban ujjászületik, az európai mesevilág halhatatlan hőse. régi népkönyvekben, charles de coster csaknem 100 esztendővel ezelőtt írt regényében, gerhart hauptmann, klabund, johann nestroy, hans sachs és mások feldolgozásait felhasználásával elbert jánossal együtt alkalmaztuk színpadra.

- thyle alakját de coster felfogása szerint a nép szabadságharcának vezetőjeként elevenítjük meg, de igyekszünk őt közelhozni napjaink emberéhez. a történetben leírt inkvizíciót, bosszorkányüldözést és más rémségeket nem szeretnénk érzékeltetni a költészetet, a humort a vásári mutatványokat ötvözzük megfelelő arányban, a címszereplő kozák andrás; leleményességben, bátorságban hű párjának lamme-nek alakítója szabó gyula lesz. a kétrészes komédiában fellép többek között drahotá andrea, bordán irén, nagy attila, rátonyi róbert, lengyel ercsi, szirtes ádám, bitskey tiber, zsuzs katalin is. thyle kalandjainak, igazságkeresésének, jövőjének megjelenítését segítik elő az ifj. rajkai györgy tervezete díszletek és márk tivadar jelmezei. /mti/

8.10 rj

-12-

szerepelt. a sokféle thyle-változatot illyés gyula, szabó lőrinc ferdítésainak

gao
07

bb. 17. mszmp küldöttség utazott mexikóba

rj hgy

1980. május 13.

a mexikói kommunista párt központi bizottságának meghívására kedden mexikóba utazott a magyar szocialista munkáspárt küldöttsége somogyi sándornak, a központi bizottság tagjának vezetésével. a delegáció részt vesz a párt központi lapjának, az „oposicionnak”, iv. fesztiválján, és megbeszélést folytat a párt vezetőivel. /mti/

bb. 18. a termelési szerkezet fejlesztésének eredményei és feladatai a gépiparban - soltész istván kohó- és gépipari miniszter nyilatkozata

t/sz/rj pp hgy

1980. május 13.

a gépipar az iparon belül világszerte fejlődést meghatározó szerepet tölt be, fontos helyet foglal el a nemzeti jövedelem létrehozásában, a külgazdasági kapcsolatokban, a termelőeszközök előállításában, az infrastruktúra fejlesztésében és a lakosság ellátásában. a magyar gépipar - amelynek termelése az elmúlt husz év alatt mintegy négyszeresére növekedett - a szocialista ipar bruttó termelésének 27-28 százalékát állítja elő. a gépipar adja a népgazdaság export bevételeinek 40 százalékát, ezen belül a szocialista export 56, a nem szocialista kivitel 20 százalékát. kiemelkedő fontosságú tehát, hogy a gépipar fejlődése, termelési szerkezetének korszerűsítése társadalompolitikai, gazdaságpolitikai céljaink megvalósulását szolgálja. a hosszú távra szóló átfogó, jelentős munkáról s a következő évek feladatairól nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának soltész istván kohó- és gépipari miniszter.

- az mszmp központi bizottsága 1977. október 20-i határozata az ágazat számára hosszútávú feladatokat szabott meg a termelési szerkezet gyorsabb ütemű fejlesztésére, a külgazdasági kapcsolatok bővítésére. mi indokolja a termelési szerkezet fejlesztésének középpontba állítását? meggyőződésünk, hogy a rendelkezésre álló erőforrások hatékonyabb felhasználása, a gazdasági eredmények, a népgazdaság egyensúlyi helyzetének javítása csak a termékszerkezet következetes fejlesztésével, a versenyképes, korszerű, magas műszaki színvonalú, gazdaságos termelés arányainak bővítésével és a gazdaságtalan termelés egyidejű visszaszorításával, illetve megszüntetésével oldható meg.

/folyt.köv./
10.00 rj

-13-

1100
07

bb. 18. / a termelési szerkezet... 1. folyt./rj

- ez a munka már a hetvenes évek elején megindult. olyan központi programok valósultak meg, mint a közuti jármű-, a számítástechnikai program, de más jelentős fejlesztések is. már ebben az időben kialakult a termelési szerkezet átalakításának egy fontos és a korábnál tudatosabban alkalmazott eszköze, a szelektív iparpolitika.

- az v. ötéves terv előkészítése során kidolgoztuk a gépipari termékszerkezet középtávu szelektív fejlesztésének feladatait. e koncepció megvalósítása eredményeként a tervidőszakban jelentős változás következett be. a fejlesztésre kijelölt 21 termékcsoporthoz a gazdasági környezet-, követelmény- és feltételrendszer szüntelen és jelentős változásai közepette is kiemelkedő ütemben fejlődött a közuti járművek és részegységei, a mezőgazdasági gépek, valamint az irányítási és számítástechnikai termékek gyártása, a dinamikus fejlődő termékcsoporthoz 1980. évi termelését az 1975. évihez hasonlítva, 60 százalékos meghaladó növekedést tapasztalunk.

- az v. ötéves tervidőszakban megszüntetésre ítélt mintegy 65 termékcsoporthoz a tervezett ütemnek megfelelően alakult. befejeződött egyes teherautó és pótkocsi típusok, a motor-kerékpárok és oldalkocsik, dieselmotorok gyártása, hogy csak a legjelentősebbeket említsük.

- tapasztalataink szerint, a termelési szerkezet szelektív átalakítása során számos probléma jelentkezett. a gépipar hatékonyságának növelése érdekében célszerű lett volna a gépipar termékskálájának szűkítése, ami azonban a korlátozott szocialista importlehetőségek miatt is nehézségekbe ütközött. a gépipar termelési szerkezetében kevés volt az olyan korszerű termékcsoporthoz, mint például az autóbusz és jármű részegységgyártás, amely a gépipar fejlődésére meghatározó hatással lett volna. jelentős aránytalanság is kialakult a viszonylag fejlett végtermékgyártás és a végtermékgyártáshoz, illetve szereléshez szükséges alkatrész és részegységgyártás között. az ugynevezett háttér ipar elmaradottsága ma már nagymértékben rontja az egész ipar hatékonyságát.

/folyt. köv./

10.05 rj

-14-

1105
17

bb. 18. / a termelési szerkezet... 2. folyt./rj

- az igen széles termékválaszték az erőforrások szétforgácsolásához vezetett, és ez a műszaki kultúra fejlődésére kedvezőtlenül hatott. ez fejeződik ki a korszerű termelési eljárások lassu elterjedésében, az automatizáltság alacsony fokában és termelékenységünknek a nemzetközi színvonalhoz mért elmaradásában. ezzel magyarázható az is, hogy a munkaerő szakképzettségi strukturájának összetétele sem felel meg a korszerű gépipari szerkezet igényének. még a kimutatható fejlődés ellenére sem tudott lépést tartani gépipari termelési szerkezetének korszerűsítése a megnövekedett követelményekkel, amelyek a népgazdaság helyzetében bekövetkezett kedvezőtlen változásokból adódtak.

- a struktúra-átalakítás ágazati szintű értékelése után most áttekintjük, ellenőrizzük a termelési szerkezet fejlesztését ténylegesen megvalósító vállalatok tevékenységét. sajnos a vállalatok többsége új beruházások feltételezéséből indult ki és kevésbé választotta a termelési szerkezet „beruházás-takarékos”, útját. a korszerűtlen, gazdaságtalan termelést megszüntetve az addig rossz hatásfokkal működtetett erőforrásokat - esetenként kisebb fejlesztéssel - jobb eredménnyel, gazdaságos, versenyképes termékek gyártásánál hasznosíthatnák vállalataink. egyes termékek visszafejlesztése, megszüntetése előtt a vállalati elhatározást követően hosszadalmas egyeztetési eljárásokra kerül sor a belföldi ellátás biztosítása, vagy a fontos exportérdekek miatt.

- a párt xii. kongresszusának határozatában is szó van a gépipar helyzetéről, fejlesztésének feladatairól és arról, hogy előtérbe kell helyezni a feldolgozóipar versenyképességét jobban megalapozó, a minőség és választék javítását eredményező korszerűsítésével 1990-re a versenyképes, hosszú távon is jól értékesíthető gépipari termékek aránya megközelítőleg elérni majd a termelés kétharmadát. a termelési szerkezet fejlesztésével a következő időszakban nő a gépipari termelés hatékonysága, így jelentősen javul az ágazat exportképessége, elsősorban a nem rubel elszámolható piacokon.

- a magyar gépipari gyártási hagyományainak és lehetőségeinek megfelelően a termelési szerkezet fejlesztésére kijelölték a fő irányokat. ezek elsősorban a háttér ipart érintik, így az alkatrészek, részegységek, előgyártmányok, mint például a kovácsolt termékek és öntvények, valamint a szerszámok gyártását. dinamikusabban fejlődnek majd az elektronikai ipar, az élelmiszeripar és a mezőgazdasági gépgyártás egyes területei, a villamosenergia termelés, elosztás és felhasználás berendezéseinek egy része, a közuti járművek és részegységek, valamint egyes szerszámgépek gyártása, és a tartós fogyasztási cikkek néhány területe.

/folyt. köv./ korszerűsítéseket. a tárcsa munkaprogramja szerint

10.15 rj

-15- a gépipari strukturájának

1105
17

bb. 18. / a termelési szerkezet... 3. folyt./rj

a termékszerkezet korszerűsítésének bonyolult feladatát természetesen nem lehet néhány termékcsoporthoz kiemelt fejlesztésével megoldani, szükséges a struktúrafejlesztéssel kapcsolatos gazdaságpolitikai követelmények egységes értelmezése és gyakorlati alkalmazása - az egységes cselekvés.

- a műszaki fejlesztési és beruházási erőforrásokat elsősorban a fő irányok fejlesztésére koncentráljuk, oda, ahol a gépipari termékek korszerűsége, versenyképessége a leggyorsabban és a leghatékonyabban alakítható, a főirányokon belül is érvényesíteni kívánjuk a termékszelekciót, biztosítva, hogy a hatékony, jövedelmező, piacképes gyártmánycsoportok fejlesztése zöld utat kapjon, viszont azokon a területeken, ahol az műszakilag vagy gazdaságilag indokolt, még a termelési kapacitások szinttartására sem lesz mód, törekszünk a szocialista szakosodáson alapuló gyártásfejlesztés erősítésére, mert az a specializálódás, a technikai korszerűsödés feltétele, a fejlesztési koncepció megvalósítása során rugalmasan kívánunk alkalmazkodni a piaci viszonyok változásához és a műszaki-technikai fejlődéshez.

- a gyártmányok korszerűsítésében a piaci igények mellett nagy szerepet biztosítunk a gazdaságossági tényezőknek, a termelési szerkezet fejlesztése pedig együtt jár az anyaggal, energiával és az élőmunkával való még takarékosabb gazdálkodással.

- e feladatok megvalósítása a vállalati és minisztériumi munkában az eddiginél nagyobb figyelmet és kezdeményező-készséget követel - fejezte be nyilatkozatát soltész istván. /mti/

--

bb. 19. síremlék-avatás

rj hgy

1980. május 13.

fóti andor rendőr ezredes síremlékének avatása - katonai tiszteletadással - május 16-án 15 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

--

10.40 rj

-16-

11.07

bb. 20. lencsehegyi jelentés

hgy/rj

1980. május 13.

a dorogi szénbányák lencsehegyi bányájában pénteken történt frontfejtési omlással kapcsolatos mentési munkák változatlan erővel folynak, kedd reggelig a bentrekedt hat bányász közül ötnek a holttestét találták meg, s négyet a felszínre hoztak, az ötödik holttest omladékból történő kiemelésén most dolgoznak.

a dorogi és a tatabányai bányamentők együttes erővel keresik a hatodik, omladék alatt rekedt bányászt. /mti/

--

bb. 21. ausztriai vendégszereplésre utazott a soproni Leánykar

mzs/rj ká hgy

1980. május 13.

ausztriai vendégszereplésre utazott kedden a soproni Liszt ferenc Leánykar, a 30 tagú együttes győr-sopron megye és a szomszédos burgenland közötti határmenti kulturális csere-egyezmény keretében vesz részt eisenstadtban a tartományi ifjúsági kórusfesztiválon, s ad két hangversenyt Liszt, Bartók, Kodály, Bárdos és Szokolay kórusműveiből. /mti/

--

bb. 22. műemlékvédelem somogyban

káp/ká/rj hgy

1980. május 13.

somogy megyében évente 6-8 millió forintot költenek a műemlékek megóvására, felújítására - hangzott el kedden kaposvárott a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén, a hivatalos jegyzékben 41 műemlék-, 239 műemlék-jellegű és 17 városképileg védett épületet tartanak nyilván, köztük 115 templomot, 32 kastélyt, 30 népi műemléket, 24 szobrot, 15 romot, 81 egyéb építményt /lakóépület, magtár, stb./

/folyt.köv./

10.50 rj

-17-

10.07

bb. 22. / műemlékvédelem somogyban.. folyt./rj

most dolgoznak a somogyvári bencés apátság teljes feltárásán, továbbá a balatonkeresztúri barokk templom helyreállításán, újvárfalván befejeződtek noszlopy gáspár szülőházának főbb felújítási munkáit; az átadást augusztus 20-án tervezik. még ebben az évben befejeződik a kisasszondi sárközy kastély helyreállítása, amelyben csokonai emlékházat létesítenek. a testületi ülés foglalkozott a következő évek műemlékvédelmi feladataival is. mint elhangzott: folytatják a szántódpusztai és a szennai műemlékegyüttes teljes kialakítását, a megyeszékhelyen patika-múzeum és várostörténeti múzeum létrehozását tervezik. a megye multjának teljesebb megismerése érdekében támogatják a babócsai, kéthelyi ásatásokat, a hedrehelyi romok feltárását, konzerválását. /mti/

bb. 24. halálos balesetek

nj hr n hgy 1980. május 13.

pest megyében hévizgyörk belterületén tátrai mihály 39 éves burkoló helyi lakos személygépkocsijával elütötte magyar imre andrásné 30 éves betanított munkás hévizgyörki lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint tátrai mihály nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett. a rendőrség bevonta vezetői engedélyét és tovább folytatja vizsgálatot.

heves megyében lőrinci község határában lévő vasúti megállóban egy áthaladó gyorsvonat halálra gázolta balasi kálmán 56 éves kubikos nagyiváni lakost. a baleset vizsgálatát a rendőrség megkezdte.

katona jános 19 éves szobafestő, budapesti lakos a xvii. kerületben a ferihegyi út és vasút sor kereszteződésében lévő vasúti átjáróban a lezárt sorompó ellenére ment át a síneken, és egy személyvonat elütötte. kórházba szállítás után meghalt. /mti/

11.45 rj

-18-

13¹⁰ rj

bb. 25. máltai munkásszövetség küldöttsége budapesten

gk/rj sl hgy 1980. május 13.

a szot meghívására kedden hivatalos látogatásra budapestre érkezett a máltai általános munkásszövetség /gwu/ küldöttsége carmel s. consiglio ötitkárhelyettes vezetésével. a gwu első alkalommal hazánkba látogató küldöttsége a szakszervezeteknek a szocialista társadalomban betöltött szerepével, jog- és hatáskörével, tevékenységével és a magyar dolgozók élet- és munkakörülményeivel ismerkedik. /mti/ szövetség

bb. 23. rekord angolnafogás a sió zsilipnél - egy éjszaka 25 mázsa hal

káp/ká/rj hgy 1980. május 13.

a szeles, esős időjárás kedvezett az angolnafogásnak a balatonon. a nászukat tartó, vonuló kigyószzerű halak tömegesen usznak a sió csatorna felé, ahol a zsilipnél felállított két csapdában fejezik be utjukat. az idei fogás hétfőről keddre virradóra volt a legnagyobb: 25 mázsányit emeltek szárazra a halászok. eddig összesen 160 mázsányit zsákmányoltak. a balatoni angolna tulnyomó többsége első osztályú minőségű és a 80-90 dekás átlagsúly mellett akadnak két-kilós példányok is.

a külföldön igen keresett, csemegének számító balatoni angolna exportja folyamatos. háromnaponként érkezik a speciális szállítógépjármű az nszk-ból. /mti/

bb. 26. időjárásjelentés

rj hgy

1980. május 13.

a meteorológiai intézet jelenti kedden délben :

kissé változékonyabb idő

az atlanti-óceán felől különböző hőmérsékletű és nedvesség-tartalmu levegő áramlik a kontinens partjai felé. emiatt nyugat-európában változékony, csapadékos az időjárás. hasonlóan a kelet-európai alföld jelentős részén is többfelé esik eső, zápor, az északabbra eső vidéken még havaseső is előfordul. közép- és észak-európa felett már napok óta magasnyomású zóna húzódik. a hajnali, reggeli párásság megszűnését általában napos, száraz idő követi. a legmagasabb nappali hőmérséklet mintegy 4-7 fokkal elmarad a sokéves átlagtól. az elkövetkező időszakban az említett anticiklon peremén további hűvös levegő áramlik a kárpát-medence felé.

/folyt.köv./
13.00 rj

-19-

13³⁰ rj

bb. 26. /időjárásjelentés... 1. folyt./rj

hazánkban hétfőn derült, száraz idő volt. a hőmérséklet kora délután 16-20 fok között alakult. az északi, észak-keleti szél időnként megélénkült. kedd hajnalra 2,9 fokig csökkent a hőmérséklet. a délelőtti folyamán folytatódott a kevés felhős, száraz idő. a keleti országrészben helyenként megerősödött a szél. a hőmérséklet 11 órakor 12-15 fok között volt.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 14,1 fok volt, ez 1,5 fokkal alacsonyabb mint a sokéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 14 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1023 mb, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 13 fok volt.

várható időjárás szerda estig:

kedden kevés felhős, száraz idő. szerdán északkeleten időnként megnövekvő felhőzet, kisebb záporral. rövid időre megerősödő északi, északkeleti szél. a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 1-6 fok között, néhány helyen gyenge talajmenti fagy. legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 13-18 fok között.

a duna vízállása budapestnél 485 cm, a hőmérséklete 12,1 fok.
/mti/

bb. 28. építésügyi filmnap

t/sb/rj sl hgy

1980. május 13.

másfél éves filmtermésének javát, 22 új szakmai kisfilmjét vonultatta fel kedden az építésügyi tájékoztatási központ a fészek klubban megrendezett x. építésügyi filmnapon. a legtöbb kisfilm a beruházó, a tervező és a kivitelező szakemberek érdeklődését kelti fel a gazdaságos új megoldások, építési rendszerek, anyagok, szerkezetek, szerelési és szigetelési eljárások előnyeinek bemutatásával. jónéhány kisfilm közérdeklődésre is számot tarthat, mert ismerteti idegenforgalmi és történelmi értékeink, műemlékeink gondozásának eredményeit, a magánlakásépítés újdonságait - közöttük a tetőteres családi házat, a békéscsabai mintatelepet, a társas-üdülés korszerű megoldását stb. ezekkel a színes kis filmekkel valószínűleg találkozhatunk majd a film-színházak kísérőműsoraiban is.

/folyt.köv/
13.10 rj

-20-

13497

bb. 28. /építésügyi filmnap 1. folyt./rj

a filmszemlén áttekintett új alkotásokkal együtt a tájékoztatási központ kölcsönzési szolgálata most már 500 témában 2.500 kisfilmet ajánl megtekintésre az építésügyi ágazat vállalatainak, szövetkezeteinek és intézményeinek. a múlt évben 1.500 kisfilmet kölcsönöztek 500 vállalatnak és intézménynek, s a vetítésekben csaknem 800 ezren tájékozódtak a fontos szakmai tudnivalókról. a filmválaszték bővítése tehát kedvező lehetőséget nyújt az építésügyi tájékoztatás kiterjesztésére is. /mti/

bb. 27. magyar -szovjet vízügyi tanácskozás nyiregyházán

kal/ká/rj hgy

1980. május 13.

a határvizek minőségének védelmét szolgáló közös tennivalókat vitatják meg a vízügyi szakemberek a kedden, nyiregyházán kezdődött háromnapos magyar-szovjet szakértői találkozóon. a két ország vízügyi szerveinek képviselői értékelik a tiszabecs és záhony térségében negyedévenkénti rendszerességgel veit vizinták laboratóriumi vizsgáatainak eredményeit, minősítik a közös határvizeket, s áttekintik a minőség megóvását célzó további teendőket. egyúttal jóváhagyják a szakértői bizottság második félévi és jövő esztendei munkatervét.

a szakemberek a tanácskozás keretében helyszíni szemlén tekintik meg a felső-tiszavidék vízminőségvédelmi létesítményeit.
/mti/

bb. 29. együttműködés a tervezésfejlesztésben - kgst építés-tervezési konferencia székesfehérváron

zsi/rj ká hgy

1980. május 13.

az elmúlt évtizedben a kgst országok építési kapacitása két és félszeresére nőtt és jelenleg évente 3 millió lakás épül a szocialista országokban - jelentették be kedden székesfehérváron, a kgst hatodik nemzetközi építéstervezési konferenciáján. a kgst építésügyi állandó bizottsága 3. szekciójának ülését szabó jános építésügyi és városfejlesztési minisztériumi államtitkár nyitotta meg.

/folyt.köv./
13.15 rj

-21-

135007

bb. 29. /együtműködés... 1. folyt./rj

a székesfehérvári technika házában a négynapos tanácskozáson bulgária, csehszlovákia, kuba, lengyelország, magyarország, az ndk és a szovjetunió 150 építésze vitatja meg az építőipari tervezés korszerű módszereit, automatizálásának és az irányítás hatékony összehangolásának lehetőségeit.

mint a tanácskozáson elhangzott: hazánk építőipara és építőipari tervezése számottevően fejlődött és a rendszerelvű építéstervezés módszereinek kidolgozása és egyes rendszerek konkrét alkalmazása is megkezdődött. ebben a mélyreható munkában nagy segítséget jelent a kgst országok műszaki együttműködése, például a tudományos műszaki információ nemzetközi tanácsának tevékenysége, amely keretében már megalakult a gyermekintézmények, a szállodaépítés és a mezőgazdasági épületek tervezését egyeztető tervező-kutató szervezet.

a kgst építéstervezési konferencián a beruházások hatékonyságának javítása került előtérbe. kiemelték, hogy a korszerű tervezési és szervezési módszerek alkalmazásával mód nyílik az építési költségnyad csökkentésére. hazánkban is erőteljes törekvés tapasztalható a leggazdaságosabb és funkcionálisan is legmegfelelőbb épülettervek, városrekonstrukciók, illetve lakótelep tervek kiválasztására. a tervező intézetek átgondoltabb tervezési programokkal, előtervek készítésével és értékeléssel terv-változatok kidolgozásával segítik a döntést, a hatékonyabb beruházásszervezést pedig a tervezés számítástechnikai gépesítésével továbbá a reprotéchnika alkalmazásával kívánják előmozdítani. /mti/

bb. 31. tudományos könyvkiállítás nyílt az akadémiai könyvesboltban

t/ár/rj pr hgy

1980. május 13.

három nemzetközi tudományos könyvkiadó biológiai és orvostudományi tárgyú műveiből nyílt kiállítás kedden, a váci utcai akadémiai könyvesboltban. a stuttgarti székhelyű gustav fischer és fk. schattauer verlag, valamint a baseli s. karger verlag összesen mintegy 600 német és angol nyelvű szakkönyvet, tanulmánykötetet, tudományos folyóiratot mutat be a biológia és a gyógyászat legfrissebb eredményei iránt érdeklődő hazai kutatóknak, szakembereknek.

/folyt.köv./
13.30 rj

-22 -

1400

bb. 31. /tudományos... 1. folyt./rj

e kiállítás az akadémiai kiadó és a partnerei közötti immár két évtizedes együttműködés eredménye. mindhárom céget szoros kapcsolat fűzi a magyar vállalathoz: számos hazai tudományos munka közös kiadásban jutott el a külföldi könyvesboltokba. így például kiss ferenc és szentágothai jános világszerte használt anatómiai atlasza németül már hat ízben jelent meg, zoltán jános „az ideális sebgyógyulás”, című művét a közeljövőben svájcban adják ki ismét, s ugyancsak közös gondozásban készül a litmann imre szerkesztette sebészeti műtétan.

az akadémiai könyvesboltban május 17-ig látható művek mind-egyikét a helyszínen meg is rendelhetik a szakemberek. /mti/

bb. 30. közvetlen árubeszerzés az ellátás javítására

ráb/rj ká hgy

1980. május 13.

az ipar és a kereskedelem közvetlen kapcsolatának hasznosságát tükrözi az a kiállítás, amelyet kedden nyitottak meg tatán. a tatabányai generál kereskedelmi vállalat mutatja be, hogy milyen módon bővíti a választékot közvetlen árubeszerzéssel. többek között a győri, a szatmári és más butorgyárakkal a beloiannisz ruházati szövetkezettel, valamint a tatai könnyűipari üzemekkel alakított ki közvetlen kapcsolatot. több ipari szövetkezettel nagytételű munkaruha rendszeres szállítására kötött szerződést, s tatabányán megnyitotta a megye első munkaruházi szakkoltját. ebben az évben már 34 millió forint értékű árut szerez be közvetlenül az ipari üzemektől, a gyáraktól a tatabányai vállalat.

az ipar és a kereskedelem együttműködését reprezentáló kiállítás megrendezésével egyidejűleg az utcára is „kivonult”, a generál. tata legforgalmasabb részein alkalmi elárúsító helyeken mutatja be azokat az élelmiszer-cikkeket, amelyeket más vállalatokkal társulva gyárt. /mti/

13.30 rj

-23-

1410

bb. 32. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke kedden
14.00 óráig

rj hgy

1980.május 13.

1. nyári egyetem
2. tatarozás, felújítás a fővárosi mozikban
3. tanfolyam amatőr fotósoknak
4. csillagvizsgálót építenek
5. új festősor az ikarus móri gyárában
6. rizsvetés repülőgépről
7. külföldi vendégek
8. kísérleti intézet és termelőszövetkezet együttműködése
9. májusi fűvön a csikóménes
10. kukoricatörés
11. juhász gyula szobor makón
12. istenséget ábrázoló kerámia
13. előregyártott zsaluzóanyag,
14. eredményes növénynevelés
15. egy hét múlva nyit a bnv
16. thyl ulenspiegel
17. mszmp küldöttség
18. a termelési szerkezet /soltész nyilatkozat/
19. siremlék-avatás
20. lencsehegyi jelentés
21. ausztriai vendégszereplés
22. műemlékvédelem somogyban
23. rekord angolnafogás
24. halálos balesetek
25. máltai munkásszervezet küldöttsége
26. időjárásjelentés
27. magyar-szovjet vízügyi tanácskozás
28. építésügyi filmnap
29. együttműködés kgst építéstervezési konferencia
30. közvetlen árubeszerzés
31. tudományos könyvkiállítás
32. hírjegyzék

/mti/

--

13.55 rj

-24-

MS

bb. 33. elhunyt hosszú ferenc ujságíró

k/kp/rj pr

1980. május 13.

hosszu ferenc ujságíró, műfordító, az alfa gyermekmagazin szerkesztője életének 57. évében tragikus hirtelenséggel, szívroham következtében elhunyt.

temetéséről később intézkednek.

az ipm és alfa szerkesztőség,
interpress kiadó és nyomda vállalat.

x x x

hosszu ferenc 1978 decemberétől volt az alfa, a nemzetközi ujságíró szervezet gyermekmagazinjának szerkesztője, az ő gondos és ötletgazdag munkája nyomán bontakozott ki a lap egyéni hangja. a lapszerkesztés mellett hosszú ferenc 1963 óta dolgozott az európa könyvkiadó lektoraként. fáradásai nyomán ismerkedhetett meg a magyarországi olvasóközönség egyebek között két jeles kortárs cseh író, bohumil hrabal és vladimir paral műveivel. sokat fordított a klasszikus cseh és szlovák szépirodalmi művek közül is. munkájának elismeréseként 1968-ban megkapta a csehszlovák írószövetség fordítói díját, 1975-ben pedig a csehszlovák szocialista köztársaság emlékérmét. /mti/

--

bb. 34. ismét megindultak a traktorok az elemi csapások sújtotta baranyai földeken - munkában a csongrádi „kukorica gépezet”,

igórnj tób,ká

1980. május 13.

a keddi verőfényben újra megindultak a gépek az elemi csapások sújtotta baranyai földeken. egyelőre talajmunkát végeznek a traktorok, vetni csak néhány nap múlva lehet majd, ha kellően felmelegszik a talaj. a múlt hét végi itéletidő - felhőszerkezet, jégverés, szélvihar, áradás, földcsuszamlás - súlyos helyzetet teremtett a megye mezőgazdaságában. az előzetes számítások szerint 40-50 millió forint a keletkezett károk összege.

/folyt.köv./
14.40 rj

-25-

MS

bb. 34. / ismét ... 1. folyt./rj

amellett legalább egy héttel ismét visszavetette a tavaszi munkákat, elsősorban az amugyis késést szenvedett kukoricavetést. különösen súlyosak a veszteségek a növénytermelésben: az őszi kalászosokat jég verte, a tavaszi vetésű növényeket pedig víz és erózió pusztította. a becslés szerint a már elvetett kukorica husz százalékát ki kell szántani. körülbelül 13 ezer hektárnyi terület ujravetését és ujravetését jelenti ez. a megyei tanács azonnal intézkedett, hogy a kárvallott gazdaságok hozzájuthassanak a szükséges mennyiségű pótvetőmaghoz. az idő előrehaladott volta miatt nem a megszokott, hanem rövid tenészedejű fajták kerülnek a vízjárta táblákra. a vetéssel már végzett mezőgazdasági üzemek gépi segítségét nyújtanak a bajbajutott társaknak, némely helyen ugyanis szinte újra kell kezdeni a munkát, mint például a zselici dombokon gazdálkodó gödrei tsz-ben, ahol ugyszólván az egész kukoricavetés elpusztult. több mezőgazdasági üzemben a legnagyobb gondot egyelőre nem is a vetés folytatása jelenti, hanem a már földben levő növényzet megmentése. a felhőszakadások következtében - helyenként hetven milliméter csapadék hullott - belvizek támadtak a határ mélyebben fekvő területein. ezekről most gyorsan le kell vezetni a vizet, mert különben elpusztul a kukoricacsira. másutt a hegyoldalról lemosott föld 30-40 centiméter vastag iszapréteggel borította be a völgyekben levő vetéseket. ezeket a növényeket már nem lehet megmenteni, a cél tehát az, hogy gondos talajmunkával ismét művelésre alkalmassá tegyék a földet és még a tavasz folyamán hasznosítsák.

csongrád megyében a csapadékos napokat szeles, napfényes időjárás váltotta fel és az átmeneti kényszerpihenő után kedden újból megindult a „kukorica-gépezet”, a vetés üteme azonban lassult, mert a mélyfekvésű talajok még sok helyen nedvesek. ezért a gazdaságok szakemberei naponta többször is bejárják a határt és azokra a helyekre irányítják a gépeket, ahol kellően felszikkadtak a földek. mindez idővesztéssel, bizonyos késedelemmel jár ugyan, de a gazdaságok változatlanul szem előtt tartják, hogy a gyorsaság nem mehet a minőség rovására. egyelőre naponta 2.500 hektáron tudják földbe tenni a magot, holott a rendelkezésre álló géppark teljesítménye ennek több mint a kétszerese lenne.

más években is voltak az idehez hasonló csapadékos tavaszi időszakok, amikor egy hetet késést a kukoricavetés befejezése, mégis jó termés hozamot értek el. a csongrádi szakemberek tapasztalata szerint a csapadékos május - ha okoz is gondokat - sokkal többet ér, mintha szárazság lenne. eddig a 80.000 hektár kukorica terület több mint 90 százalékán tették földbe a magot. a még hátralévő területeken olyan rövid tenészedejű fajtákat vetnek, amelyek jól bírják a tőszám sűrítést. /mti/

-. -

14.50 rj

-26-

1540

bb. 35. díjak cork-ból

gg/rj pr ká

1980. május 13.

két értékes díjjal érkezett haza az ironszági cork-ban rendezett nemzetközi kórusfesztiválról a ligeti andor karnagy vezette szekszárdi madrigál kórus. a női kórusok versenyében második helyezést értek el, a szabadon választott kategóriában pedig -kodály öregek című szerzeményének bemutatásával - elnyerték a zsűri különdíját. /mti/

v

-. -

bb. 36. emlékérem átadás

t/kp/rj pr ká

1980. május 13.

nicolas schöffner szobrászművésznek kedden, a kulturális kapcsolatok intézetében átnyújtották a kki emlékérmét és diplomáját. a magyar származású, franciaországban élő, világhírű művész - többévtizedes alkotómunkájáért, az egyetemes emberi kultúra gyarapítása, és a magyar-francia kulturális kapcsolatok fejlesztése érdekében tett erőfeszítéseinek elismeréseként részesült a megtiszteltetésben. /mti/

-. -

bb. 37. megjelent a társadalmi szemle májusi száma

rj pr

1980. május 13.

a folyóirat új számának élén katona imre cikkét olvashatjuk „országgyűlési és tanácsi választások küszöbén”, címmel. ballai lászló írása soron levő gazdaság- és életszínvonalpolitikai feladatainkról szól s kitér a bérszabályozásra, a mel-lékjövendelmek keletkezésének egyes kérdéseire, valamint a társadalmi juttatások tervezett fejlesztésére. „új kérdések a magyar mezőgazdaság előtt, című cikkében román páál a tartalékok feltárását, a fürgébb alkalmazkodást, a hatékonyabb munkát, illetve az ezekre ösztönz érdekelttség megteremtését szorgalmazza. /folyt.köv./

14.55 rj

-27-

1540

bb. 37. / megjelent... 1. folyt./rj

köpeczi béla áttekintést és mérleget ad a társadalomtudományi kutatások újabb eredményeiről, s azt vizsgálja, hogyan kell ezeknek megjelenniük a közművelődésben. berecz jános „önállóság és szolidaritás, közös felelősség a békéért”, címmel az európai kommunista és munkáspártok párizsi tanácskozásáról és békefelhívásáról írt cikket, amelyben a nemzetközi helyzet fő tendenciáinak elemzése mellett a kommunista pártok egymáshoz való viszonyának elvi kérdéseivel is foglalkozik.

az évforduló rovatban a második világháború történetét eleveníti fel sipos péter „a győzelemről - 35 év múltán”, című írásában, s. vinyó edit pedig a magyarországi általános munkáspárt megalakulásának előzményeit, körülményeit és jelentőségét elemzi.

szerteágazó társadalomtudományi kutatás zárótanulmányát közli a folyóirat a mai magyar társadalom osztály- és rétegszerkezetéről. a dokumentumban többek között társadalmunk szerkezetének fejlődési tendenciáiról, elosztási rendszerünknek a társadalom szerkezetére gyakorolt hatásairól, a társadalmi egyenlőtlenségek tudati tükröződéséről olvashatunk. /mti/

bb. 38. természetvédelmi tanácskozás szombathelyen
1980. május 13.

lér/gw ká

a természetvédelem nemzetközi problémáiról tanácskoztak kedden szombathelyen, a vas megyei környezet-és természetvédelmi napok egyik kiemelkedő eseményeként hazai, valamint osztrák és jugoszláv szakemberek.

rakonczai zoltán, az országos környezet és természetvédelmi hivatal elnökhelyettese tájékoztatójában kiemelte: 1985-ig az ország területének mintegy hat százalékát helyezik védelem alá. jelenleg 4,5 százalék ez az arány. a természeti értékek védelme parancsolóan szükségszerű világszerte. a szakemberek kiszámították, hogy ha a jelenlegi ütemben írják az erdőt, 85 év alatt megszűnnek az erdőterületek. jobban kell becsülni a földet, meg kell állítani a szántóföldek csökkenését. hazánkban évente 14.400 kilométer hosszú, 10 méter széles autópálya megfelelő földterületet vonnak el a mezőgazdasági műveléstől.

a tanácskozáson s. hegedüs lászló, a hazafias népfront országos tanácsnának titkára mondott zárszót. /mti/

15.10/gw

- . -
- 28 -

15¹⁰

bb. 39. „szabolcs-szatmár legszebb települése”,

kal /gw ká

1980. május 13.

a tervezettnél csaknem 50 millió forinttal több, összességében 217 millió forint értékű társadalmi munkát végeztek az elmúlt esztendőben szabolcs-szatmár megye lakói, gyárainak, mezőgazdasági üzemének munkáskollektívái - jelentették be a megyei tanács végrehajtó bizottságának és a hazafias népfront megyei elnökségének keddi, együttes ülésén, amelyen értékelték a munkaakciók tavalyi tapasztalatait. a keleti országrészben hatalmas lendületet adott a környezet szépítésének s a különböző közösségi megmozdulásoknak a felszabadulási es kongresszusi munkaverseny.

a megyei tanács végrehajtó bizottsága és a népfront megyei elnöksége úgy határozott, hogy a mozgalom szervezésében élenjárók közül 300-an emlékplakettet kapnak, 40 kollektívát oklevéllel jutalmaznak. a települések közötti verseny kategóriánkénti győztesének - levelek, tiszánagyfalu és tiszalök - zászlót adományoznak. az ülésen döntöttek arról, hogy versenyt hirdetnek „szabolcs-szatmár legszebb települése”, címet. /mti/

bb. 41. magyar-csehszlovák belkereskedelmi tárgyalások

i kf/gg/gw /sc ká

1980. május 13.

eredményesen fejlődik a két ország közötti fogyasztási cikk-forgalom - állapították meg a magyar-csehszlovák belkereskedelmi állandó bizottság május 12.-én és 13.-án komárnóban tartott ülésén. a megbeszéléseken juhár zoltán belkereskedelmi, szterhelyettes vezetésével a két ország közötti választékcseré és határmenti forgalom helyzetéről tárgyaltak, s megvitatták a következő évek együttműködésének, a forgalom fejlesztésének lehetőségeit, módzatait. **államtitkár és Ladislav Komogyi szlovák kereskedelmi**

a két ország kereskedelme 21 idén mintegy másfélmilliárd forint értékben cserél fogyasztási cikkeket. csehszlovákiából például sört, sajtot, szövött fehérneműt, konfekciót, szövetet, ajtó- és ablakkereteket, tapétát, világítótesteket, elektroakusztikai cikkeket, háztartási gépeket kapunk, ezek ellenében szeszesitalokat, gyümölcszörpöt, bórdíszmű-es ajándékarut, játékot, kozmetikai cikkeket és felső kötöttáru szállítunk, s azonos értékben cserél a két kereskedelem cipőt is. a két ország áruházainak együttműködése során az idén több nemzeti áruházi hetet is rendeznek.

a magyar küldöttség eredményes tárgyalások után kedden hazakerkezett. /mti/

15.30/gw

- 29 -

16³⁰

bb.40. rizsma-nyomatok a kései középkorból - papírtörténeti kiállítás nyílt budapesten

t/mg/s/sl/zsu ká

1980. május 13.

eredeti rizsma-nyomatok láthatók az v.kerület alkotmány utca 4. szám alatt kedden megnyílt kamarakiállításon. a mtesz papír- és nyomdaipari egyesületének hagyományvédelmi bizottsága rendezte bemutatón a xvii.-xix. századból megmaradt, ritkaság számba menő papíripari emlékeket tekintheti meg a közönség.

a középkorban a papírmalmokban a kézzel merített papirokat megkülönböztető vizejzel látták el, majd kötegezték, bálázták. a kötegeket, bálákat nevezik rizsmának. ám, hogy a papírkötegről is fölismerhető legyen, hogy melyik malom készítette, a papírhalmok legfelső ívét fa vagy rézmetszetű nyomattal lepecsételték, ez a rizsma-nyomat. a rizsma-nyomatokkal a papír felhasználói nem tudták mit kezdeni, - hiszen gyakorlati hasznuk nem volt - így aztán általában eldobták. a ránk maradt nyomatok nemcsak azért értékesek, mert ritkák és némelyik művészi kidolgozású, hanem főként azért, mert a középkor iparának fontos üzenetét közvetítik. a ma emberének - különösen a papíripari szakembernek - elárulják, hogy a papíripar európai kezdetekor milyen eljárásokkal dolgoztak, milyen anyagokat használtak fel és műszaki feltételek változásai is nyomon követhetők. emellett a kultúrtörténet is gazdagodik a nyomatokkal, hiszen egy-egy vidék népművészeti jellegét örökítették meg a leginkább postai bélyegekhez hasonlító nyomatokon.

a kiállítástól - amelyet a lipcsei múzeum anyagából rendeztek - azt várják a papíripari szakemberek, hogy elősegíti a hazai leletek föl kutatását. magyarországon ugyanis csak alaposan megkésve - 1978-ban - kezdtek hozzá a rizsma-nyomatok gyűjtéséhez. ma még csak két nyomat van hazai gyűjtő birtokában, s azok sem a mai magyarországról származnak.

a kiállítás május 30-ig minden munkanapon 10-15 óra között tekinthető meg./mti/

-. -

15.30/zsu

-30-

16⁰⁰

bb.44. magyar párt- és kormányküldöttség utazott varsóba

t/don/se/pr/zsu pj

1980. május 13.

kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának vezetésével kedden magyar párt- és kormányküldöttség utazott varsóba, hogy részt vegyen a varsói szerződés tagállamai politikai tanácskozó testületének ülésén. a küldöttség tagjai: lázár györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke, gyenes andrás, a központi bizottság titkára, puja frigyos külügyminiszter és czinege lajos hadsereg tábornok, honvédelmi miniszter, az mszmp központi bizottságának tagjai.

a párt- és kormányküldöttséget a ferihegyi repülőtéren aczél györgy, a minisztertanács elnökhelyettese, havasi ferenc, korom minály, németh károly és óvári miklós, a központi bizottság titkárai, a politikai bizottság tagjai; brutyó jános, a központi ellenőrző bizottság elnöke, berecz jános, a kb osztályvezetője, pullai árpád közlekedés- és postaügyi miniszter, csémi károly vezérezredes, honvédelmi minisztériumi államtitkár, a központi bizottság tagjai és rácz pál külügyminisztériumi államtitkár bucsuztatta. jelen volt tadeusz pietrzak, a lengyel népköztársaság magyarországi nagykövete is./mti/

-. -

bb.42. országos bányagépgyártó vállalat: megbízható háttér- ipari bázis - ülésezett a bányászati dolgozók szakszervezetének központi vezetősége

t/gl/tr/sl/zsu ká

1980. május 13.

a termelékenység fokozása és a hatékony munkaszervezési intézkedések eredményeként négy év alatt 30 százalékkal növelte termelését az országos bányagépgyártó vállalat. a termékszerkezet korszerűsítése révén ma már nemcsak a hazai bányászat megbízható gépipari háttérét jelenti, hanem megkészték az exportszállításokat is, - mondotta majorosi józsef, a vállalat vezérigazgatója kedden, a bányászati dolgozók szakszervezete központi vezetőségének ülésén.

/folyt.köv./

15.45/zsu

-31-

16⁰⁰

bb.42. /országos bányagépgyártó ... folyt./zsu

a bányászat fontos háttérpári nagyvállalatának ebben a középtávu tervidőszakban is elsődleges feladata a kiemelt állami beruházások gépellátása. ennek keretében három teljes aknaszállító berendezést készítettek a mecseki ércbánya vállalat részére, határidőre szállították a tiszai hőerőmű porszállító berendezését és - soron kívül - a paksi atomerőműhöz szükséges cellákat.

a gazdaságosság és a piaci igények figyelembevételével a vállalat az utóbbi négy évben jelentősen korszerűsítette termékszerkezetét a gazdaságtalan, elavult gyártmányok termelését - pontos ütemterv alapján - abbahagyták. így ma már - egyebek között - olyan fejtőgépeket és szivattyukat gyártanak, amelyek itthon és külföldön egyaránt keresettek. a korszerű bányászat igényeihez igazodó termékszerkezet lehetővé tette számukra, hogy a hazai ellátás javítása mellett ebben az öt éves tervidőszakban csaknem megkétszerezték exportjukat.

az országos bányagépgyártó vállalat csökkenő létszámmal érte el eredményeit. ma több mint 7 százalékkal kevesebb dolgozójuk van, mint négy évvel ezelőtt. a legnagyobb gondot a nagyarányú munkaerővándorlás okozza, amit szakmai képzéssel, a munka- és szociális körülmények javításával, valamint ösztönző bérezéssel igyekeznek ellensúlyozni. ezért módosították a belső érdekeltiségi rendszert, 1979-től a gyáregységek tevékenységét a nyereség nagysága alapján ítélik meg. a vállalatnál az utóbbi években javultak a munkakörülmények, magasabb a szociális ellátás színvonala. a nehéz fizikai munkát az anyagmozgatás gépesítésével csökkentették. ma már a négy gyárból kettő rendelkezik munkásszállóval, és kamatmentes kölcsönrel enyhítenek dolgozói lakásgondjain.

a beszámoló vita követte. a hozzászólásokból kitűnt, hogy a központi vezetőség elismeri az országos bányagépgyártó vállalat dolgozóinak eredményes munkáját. szóltak azonban arról is, hogy az export örvendetes növelése nem mehet a hazai ellátás rovására. felhívták a figyelmet arra, hogy a jövőben ütemesebbé kell tenni a vállalat termelését és a bérpolitikának is ezt a célt kell szolgálnia. /mti/

--

16.00/zsu

-32-

16¹⁵

bb.43. kitűnőek a növényolajipari termékek, javult a szárazkolbász és a csemege szalámi minősége - tájékoztató a mém-ben

t/os/mm/sl/zsu ká

1980. május 13.

évente 56 ezer tételt, 400 ezer élelmiszermintát vizsgálnak, meg a megyei, fővárosi élelmiszerellenőrző és vegyvizsgáló intézetek. az ellenőrzések tapasztalatairól tájékoztatták kedden az újságírókat a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztériumban. elmondották, hogy a hazai élelmiszerek minősége az 1978. évi színthez viszonyítva összességében változatlan, ez azt jelenti, hogy az élelmiszerek

tartják az utóbbi öt esztendőben elért, külföldön is elismert jó színvonalat. különösen a növényolajipar termékei kiemelkedően jó minőségűek. a tejtermékekénél jelentősen csökkent a csomagolási és jelölési hibák miatt kifogásolt tételek száma, a husiparban javult a füstölt szárazkolbász, a csemege szalámi, és az étkezési sertészsir minősége. természetesebbek, jobb ízűek a dzsemek, gyümölcslevek, szörpök is. javultak a süteményporok, a zselés szaloncukrok, pudringporok élvezeti tulajdonságai is.

az élelmiszeripari termékek között előfordulnak azonban még minőségileg kifogásolható tételek, amelyeket a fogyasztók jogosan reklamálnak. a technológiai vagy egyéb figyelmetlenségből, figyelmeztetlenségből adódó hibák megszüntetéséért tovább fokozzák az ipari és hatósági ellenőrzéseket, a mulasztókat pedig szigorúan felelősségre vonják.

az élelmiszeripari termékek minőségét kedvezően befolyásolta a technológia korszerűsítése is. a minőség javításához hozzájárult a műszeres nyersanyagátvételi rendszer bevezetése, a cukoriparban, a husiparban, a gabonaiparban. az elmúlt időszakban végrehajtott műszaki fejlesztések a minőség szempontjából is jelentősek voltak - hangsúlyozták a tájékoztatón. az iparágak beruházásai közül a minőségjavításban szerepet játszott többek között a korszerű veszprémi és mátészalkai tejüzem, a hajdusági cukorgyár, a kaposvári huskombinát vágóüzemének és sonkagyárájának, a gyulai huskombinát szárazáru-gyártó üzemének felépítése és a miskolci ezervagonos hűtőház üzembehelyezése.

még mindig gondot jelent azonban az időjárásérzékeny nyersanyagok változó minősége, valamint a minőségmegőrző csomagolástechnika fejlődésének lassúsága.

a mém iparáganként meghatározta a minőség javítását szolgáló intézkedéseket, melyek végrehajtásával a minőségi követelmények beépülnek a termelés egészébe. ez mivel az élelmiszerek minősége közvetlenül hat a dolgozók életszínvonalára, alapvető feltétele az igényeknek megfelelő, egyre javuló élelmiszerellátásnak. /mti/

16.05/zsu

--
-33-

16²⁰

bb. 45. a békehónap vidéki eseményei

kör/tóa/cser/kász/st/mné/gw pi

1980. május 13.

Kedden folytatódott a béke és barátság hónapjának vidéki rendezvényei. A békehónap borsod megyei eseménysorozatát a mezőkövesdi művelődési központban tartott nagygyűléssel nyitották meg, amelyen Lehoczki Mihály, az országos béketanács alelnöke, a termelészövetkezetek országos tanácsának elnökhelyettese mondott beszédet. Megyei békegyűlést tartottak Zalaegerszegen, s ugyanitt megnyitották a „35 éve békében élünk„ című gyermekrajzkiállítás-tást.

A különböző egyházak képviselőinek részvételével papi békegyűlést tartottak kedden győrről a városháza dísztermében. A gyűlés előadója Kovács Béla, az országos béketanács főtitkára, a hazafias népfront országos tanácsának titkára volt. Ugyancsak papi békegyűlést rendeztek Pécsen, ahol felszólalt dr. Cserháti József megyéspüspök, a magyar katolikus püspöki kar titkára.

bb. 48. magyar-olasz egyezmény

mi/pr/p kz

1980. május 13.

Kedden a kulturális kapcsolatok intézetében római Rudolf, a kki elnöke és Mario Moretti, az olasz kutatói tanács /cnr/ főtitkára a két intézmény együttműködéséről írt alá egyezményt. A megállapodás lehetőséget biztosít tudományos rendezvények, kutatások közös megszervezésére, végrehajtására, s módot nyújt néhány alkalmazott kutatási területen új kapcsolatok kialakítására.

16.50/p

- 34 -

1425

bb. 49. megkezdődött a nemzetközi oktatási filmhét veszprémben

feh/st/mné/p kz

1980. május 13.

Európa 22 országából csaknem 300 oktatófilmet és oktató tévéműsort mutatnak be a szakmai közönségnek veszprémben a nemzetközi oktatási filmhéten. A kedden megkezdődött találkozón, amelyet az országos oktatástechnikai központ és a magyar televízió rendezett az unesco támogatásával és az oktatási eszközök nemzetközi tanácsával /icem/ együttműködve, a hazai szakembereken kívül 14 ország küldöttei vesznek részt. A filmhétre hazánkba érkezett oktatási és iskolatelevíziós szakembereknek, filmeseknek a műsorok megtekintése mellett arra is alkalomuk nyílik, hogy kicseréljék véleményüket, tapasztalataikat a filmnek, a televízióknak az oktatásban betöltött szerepéről.

Lugossy Jenő, az oktatástechnológiai tárcaközi tudományos és koordináló tanács elnöke a megnyitón egyebek között elmondta, hogy hazánkban most először tartanak ilyen rendezvényt, amely különösen értékes segítséget adhat a magyar közoktatás folyamatában levő tartalmi és módszertani megújításához. Szólt arról, hogy Magyarországon nagy hagyományai vannak az oktatófilmek alkalmazásának: először 1911-ben készítették hazánkban oktatás céljára filmet. A magyar szakemberek igyekeznek méltón folytatni a hagyományokat. Ezt szolgálja az unesco támogatásával létrehozott országos oktatástechnikai központ és a magyar televízió összehangolt munkája. A filmhét megnyitóján felszólalt Hans Greetfeld, az icem elnöke is.

Ezt követően megkezdődtek a vetítések, amelyek öt napon át mintegy 110 órát vesznek igénybe. A több mint 200 filmet öt szekcióban - természettudomány-technika, természettudomány-biológia, társadalomtudományok, művészet-nyelvek, videoműsorok - vetítik le a résztvevők számára.

bb. 47. tanácstükör - a környezetvédelemtől az oktatásig

t/cs/iv/tr/pr/zsu kz

1980. május 13.

Kedden a főváros hét kerületében tartottak tanácsi testületi üléseket, megvitatta - a környezetvédelemtől az oktatásig - számos, a városrészek életében fontos előterjesztést.

A megüresedett lakások helyzetéről hallgattak meg beszámolót az I. kerület végrehajtó bizottságának tagjai. Megállapították, hogy több mint félszáz otthon „árválkodik„ s ebből kettőt hagyatékként pecsételtek le.

/folyt. köv./
17.10/zsu

- 35 -

1430

bb.47./tanácstükör ... folyt./zsu

a zárt ajtók joggal háboríthatják fel a lakásravárókat. a helyzet pontos ismerete azonban furcsa dologról tanuskodik: a már beköltözhető 17 lakás után nem nagyon „kapkodnak”, az ideai lakásjuttatási névjegyzékben szereplők. mondván: ezek a lakások az átlagosnál kisebbek, és komfortfokozatuk sem megfelelő. a többi üres lakásban az ikv végez felújítási munkákat, itt a kiutalást az hátráltatja, hogy az építkezések döntő többségénél nem tartják be a 45 napos „tatarozási”, határidőt.

javult a városrész rendje és tisztasága - állapították meg a ii. kerületi tanács végrehajtó bizottságának ülésén. a kerületi ingatlankezelő vállalat intézkedése nyomán lakóépületeknél például tisztasági naplót rendszeresítettek, bevezették az építési törmelék konténeres szállítását. a javulás ellenére azonban még magas a szabálysértéses feljelentések, helyszíni bírságok száma: az ellenőrök - az elmúlt 9 hónap alatt - csaknem ezer esetben vonták felelősségre a renitenskedőket. a közegészségügyi és járványügyi szolgálat 182 panasz nyomába eredve három nagytakarítási akciót rendelt el a kerület egészségügyi, oktatási intézményeiben, vállalatoknál és lakóházakban.

a verseny- és tömegsport fejlesztését, a sportolási lehetőségek jobb kihasználását szolgálja az az együtműködési megállapodás, amelyet az ujbpesti dózsa sport club és az ujbpesti tanács írt alá kedden a végrehajtó bizottsági ülésén. az 5 évre szóló megállapodásban a dózsa sportolói vállalják, hogy az általános- és középiskoláknak sporteszközöket, felszerelést biztosítanak, szakosztályi tehetőségkutató versenyeket, tömegsport napokat szerveznek, uszni tanítják a 7-14 éves diákokat és nem utolsó sorban gondoskodnak a szünidei sportprogramokról is. viszonzásul a kerületi tanács egyebek között kijelöli a klub utánpótlás-bázisaként működő iskolákat, segít a klub élsportolóinak a lakás- és munkahelyi gondjainak megoldásában, gondoskodik a fiatal sportolók kollégiumi elhelyezkedéséről.

nyári szünet minden tanulónak jár, de a szünet tartalmas eltöltésére nem mindenütt fordítanak gondot. az v. kerületi tanács a belvárosi tanulók nyári pihenésének, művelődésének és foglalkoztatásának megszervezését, lebonyolítását is magáénak vállalja. a vb-ülésen tárgyalták meg a tanács irányítása alá tartozó gyermekintézmények - óvodák, általános- és középiskolák - nyári programját, a napközik, az uttörő az építő- és a kisz-táborok nyitvatartási rendjét.

/folyt.köv./

17.30qzsu

-36-

14/0

bb.47./tanácstükör ... 2. folyt./zsu

a hárshegyi napközis táborban nyaraló nebulóknak nagy meglepetés lesz a közelmúltban elkészült és az őspark közepén rejtőző uszómedence, míg több uttörőcsapat fiataljainak a katowicei, illetve a szabolcsi cseretáborozás nyújt majd élményt. a balatonszepezdi uttörőtáborba 8 turnus, míg a balatonfenyvesi kisz vezetőképző táborban 12 turnus váltja egymást. a tajói építőtáborban pedig a terület középiskolásai dolgoznak majd a nyáron.

az állami boltok bérbeadásának tapasztalatait összegezték a viii. kerületi tanács végrehajtó bizottságának ülésén. a kerületben a kis állami üzletek bérbeadása gyakorlatilag csak három évvel ezelőtt kezdődött, mivel a vállalatok eleinte idegenkedtek ettől a lehetőségtől. létszámhiányuk azonban - úgy tűnik - jobb belátásra bírta őket. eddig az ápisz kiskereskedelmi vállalat, a háztartási és illatszerbolt vállalat és a józsefvárosi közért vállalat hirdette meg összesen 8 boltjának bérbeadását, közülük csupán a közért vállalat pályázatára nem akadt még jelentkező.

pusztulnak zugló parkjai, ligetei, terei, s az intézkedések ellenére is szennyezett a levegő - szomorú a kép a xlv. ker.-ben. a lumumba utcában, a nagy lajos király utja több szakaszán tönkrement a szépen kialakított park, a gyalogjárda, és az uttest közötti füvesített park. hosszú idő után sem sikerült elérni, hogy az építkezéseken dolgozók helyreállítsák a zöld területen okozott károkat, munkájukat szemét- és törmelékhalom hátrahagyása nélkül végezzék el. hosszúnak ígérkezik még a levegőszennyezés elleni küzdelem, hiszen a vállalatok tüzelőberendezéseinek korszerűsítésére sem anyagi fedezet, sem kivitelező incs. a kiszabható bírság összege is olyan alacsony, hogy az üzemek inkább vállalják a bírság kifizetését, mint a nagyobb beruházással járó gondokat. ez az oka, hogy még tavaly is 12 levegőszennyező üzem tartották nyilván a kerületben.

a xxi. kerületben a végrehajtó bizottság keddi ülésén - a művelődésügyi osztály felmérése alapján - elhangzott az az örömteli megállapítás, hogy tovább csökkent a képesítés nélküli tanítók száma, az idén 48 új pedagógus helyezkedik el csepelen, s az új tanévben 1200-1400 általános iskolással több jár a frissen átadott iskolákba./mti/

--

17.35/zsue

-37-

14/0

bb.50. aláírták a magyar-csehszlovák tervkoordináció
zárójegyzőkönyvét

gg/sl/zsu kz

1980. május 13.

václav hula, a csehszlovák szocialista köztársaság
miniszterelnökhelyettese, az állami tervbizottság elnöke
huszár istvánnal, a minisztertanács elnökhelyettesével, az or-
szágos tervhivatal elnökével május 12-13-án budapesten tárgya-
lásokat folytatott az 1981-1985. közötti tervidőszak gazdasági
együtműködési kérdéseiről.

hangsúlyt helyeztek a két ország energetikai együtt-
működésének sokoldalú fejlesztésére, így például csehszlovákia
az 1980. utáni években is folytatja a kokszolható szén és kokszt
szállítását magyarországra, az energetikai együttműködés a
csehszlovákiai szénmedencékben lévő meddőhányók haldex techno-
lógiával történő hasznosítására is kiterjed, folytatódnak az
energetikai rendszerek összekapcsolására irányuló munkák.
sokoldalúan fejlődik a vegyipari együttműködés, növekszik a
magyar gyógyszerkivitel csehszlovákiaiba, a növényvédőszer és
gumigyártás területén szakosítási megállapodásokat készítettek
elő.

a gépipar a két ország külkereskedelmi forgalmában az
1980. utáni időszakban is vezető helyet foglal el. a terme-
lési kooperáció elsősorban a közúti járműipar, a mezőgazda-
sági gépgyártás és az építőipari gépgyártás területén foly-
tatódik, növekednek a gépipari részegységek kölcsönös szál-
litásai is, a magyar gépipari kivitelben továbbra is jelentős
helyet foglalnak el a gyengeáramu, a mérés- és szabályozás
technikai gépek és berendezések, a vegyipari gépek, a cseh-
szlovák gépipari kivitelben jelentős marad a közúti járműi-
pari-, mezőgazdasági és építőipari gépek részaránya.

a tárgyalások befejezésekor aláírták az 1981.-1985. évi
magyar-csehszlovák tervkoordináció záró jegyzőkönyvét.
a gazdasági-kereskedelmi kapcsolatok fő területeit magában
foglaló tervkoordináció szilárd alapot nyújt a magyar-cseh-
szlovák kereskedelem fejlesztéséhez, a tervkoordinációs meg-
állapodás lehetővé teszi, hogy az 1976-1980. évi hosszulejá-
ratu egyezményhez viszonyítva az 1981-1985 közötti 7 száza-
lékos forgalomnövekedést irányozzanak elő. (évekre)

václav hula meglátogatott több kereskedelmi létesít-
ményt molnár károly belkereskedelmi miniszterhelyettes társa-
ságában.

a csehszlovák küldöttség kedden elutazott budapestről.
bucsúztatására a ferihegyi

repülőtéren megjelent huszár istván,
jelen volt václav moravec, a csehszlovák szocialista köztár-
saság budapesti nagykövete is./ mti/

17.45/zsu

.38-

1980
SP

bb.51. michal lanko

pá/zsu kz

1980. május 13.

a szlovák sajtó- és tájékoztatási hivatal igazgatója május
12-13-án hivatalos látogatást tett hazánkban, tapasztalat-
cserét folytatott a lapkiadási tevékenységről, tanulmá-
nyozta a lapkiadó vállalat munkáját, budapesti tartózkodása
során fogadta őt bajnok zolt államtitkár, a minisztertanács
tájékoztatási hivatalának elnöke./mti/

.-.

bb.52. felhasználható 20.45-től

ünnepi filmbemutató csehszlovákia felszabadulásának 35.
évfordulója alkalmából

t/jok/pr/zsu kz

1980. május 13.

csehszlovákia felszabadulásának 35. évfordulója alkal-
mából kedden az új tükkör klubmoziban ünnepi filmbemutatóra
került sor. levetítették a szocialista országok i. film-
fesztiváljának programjában is szereplő „juliusi találkozás,,
című alkotást, melyet karel kachyna rendezett, ott volt
václav moravec, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti
rendkívüli és meghatalmazott nagykövete./mti/

.-.

bb.53. időjárásjelentés

mi/zsu kz

1980. május 13.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. május 13-án
este:

hűvösebbre fordul az idő

várható időjárás az ország területére szerda
estig: időnként megnövekszik a felhőzet, főleg észak-keleten
várható, helyenként futó záporosó, az északi-észak-keleti szél,
néha megerősödik, a hőmérséklet csúcserőke holnap 12-16 fok
között alakul./mti/

.-.

18.45/zsu

-39-

1980
SP

bb.54. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14.00 órától
zárásig

zsu kz

1980. május 13.

- 33. elhunyt hosszú ferenc
 - 34. megindultak a traktorok
 - 35. fajak cora-ból
 - 36. emlékérem átadás
 - 37. társadalmi szemle 19. jáv /
 - 38. természetvédelmi tanácskozás 10. jáv /
 - 39. társadalmi munka
 - 40. rizsma-nyomatok
 - 41. magyar-csehszlovák 11. jáv /
 - 42. bányász szakszervezete
 - 43. tájékoztató
 - 44. magyar küldöttség
 - 45. békehómap
 - 46. szerk. figy.
 - 47. vb-ülések 12. jáv /
 - 48. magyar-olasz 13. jáv /
 - 49. oktatási filmhét
 - 50. magyar-csehszlovák 14. jáv /
 - 51. bajnok
 - 52. filmbemutató
 - 53. időjárás
 - 54. hírjegyzék
- /mti/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztették: halasi györgy
pásztor jános
koronczai emil

- v é g e -

-40-

21.00//zsu

21.15
3P

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

1980. május 14. s z e r d a

bb. 1. fao-program:
magyar szellemi tőke a fejlődő országok élelmezési gond-
jainak megoldására

i kg/mi/pp/gw kz

1980. május 14.

huszonhárom etióp agrármérnök számára kezdődött tizhetes továbbképző tanfolyam a gödöllői agrártudományi egyetemen. ezzel félidejéhez érkezett az a 3 éves program, amelyet a fao felkérésére dolgoztak ki az egyetemen a fejlődő országok szövetkezeti szakembereinek képzésére. eszerint 6 ország mezőgazdasági technikusai és mérnökei ismerkedhetnek meg a magyar agrárgazdaság termelési rendszereivel, a szövetkezetek munkájával. az ensz szervezete igen elégedett a magyar oktatók eddigi munkájával. e tevékenységről és a fao-ban a magyar agrárszakemberek részvételéről ozorai istván, a mém nemzetközi kapcsolatok főosztályának helyettes vezetője adott tájékoztatást az mti munkatársának.

- a fao mint ismeretes, az ensz egyik legjelentősebb szervezete, elsősorban a fejlődő országoknak nyújt anyagi és szellemi támogatást, élelmezési gondjaik megoldásához. magyarország aktív szerepet vállal ebben a programban. a magyar és a többi szocialista ország állásfoglalása szerint elsősorban a fejlődő országok termelési potenciájának javításában, a mezőgazdasági termelés szervezeti feltételeinek korszerűsítésében rejlik a sokhelyen máig is tartó élelmiszerválság megoldásának kulcsa. és ez mind sürgetőbb feladat, a statisztika szerint ugyanis jónéhány, főként afrikai országban az elmúlt években nem emelkedett az egy főre jutó mezőgazdasági termelés értéke, s igen alacsony színvonalon áll a népélelmezés.

/folyt. köv./

- 1 -

3P